

Sygn. akt III Ua 10/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Sędziowie:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak (spr.) SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 kwietnia 2013r. w O.

sprawy z odwołania M. P.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

o ustalenie uprawnień do uzyskania karty parkingowej

na skutek apelacji odwołującego M. P.

od wyroku Sądu Rejonowego **w** Ostrołęce

z dnia 12 lipca 2012r. sygn. akt IV U 71/11

orzeka:

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 27.04.2011r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. uchylił orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. z dnia 10.01.2011r. w części dotyczącej symbolu przyczyny niepełnosprawności oraz okresu trwania niepełnosprawności uznającego symbol niepełnosprawności 05-R z okresem obowiązywania tego orzeczenia względem M. P. do 31.03.2013r. i oznaczył jego niepełnosprawność symbolami przyczyn niepełnosprawności 05-R i 03-L i wydał orzeczenie na stałe.

Orzeczenie to zaskarżył **M. P.**, podnosząc, że stan zdrowia oraz fakt, że jest osobą samotną, powodują, iż spełnia przesłanki do przyznania karty parkingowej. Z uwagi na powyższe odwołujący się wniósł o zmianę orzeczenia w pkt 9 i przyznanie mu karty parkingowej.

W odpowiedzi na odwołanie **Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.** wniósł o oddalenie odwołania. Organ ten stwierdził, że na podstawie zebranej dokumentacji medycznej, badania osoby

zainteresowanej przez lekarza składu orzekającego oraz oceny sporządzonej przez pracownika socjalnego, ustalili że stan zdrowia M. P. kwalifikuje go do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe, brak jednak jest podstaw do uznania, że udokumentowane schorzenia przez M. P. kwalifikują go do spełnienia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20.06.1997r. Prawo o ruchu drogowym. WZdSOoN w W. stwierdził, że przy wydawaniu orzeczenia wzięto pod uwagę standardy obowiązujące przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności a w szczególności, czy niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu i przemieszczaniu skarżącego.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 12.12.2012r. odwołanie oddalił.

Podstawę takiego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i wywody prawne:

Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu: medycyny pracy, reumatologii i dwóch z zakresu ortopedii, celem wypowiedzenia się, czy stan zdrowia odwołującego, w tym przede wszystkim schorzenia, na które cierpi, uzasadniają przyjęcie, iż spełnione zostały przesłanki określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r. Nr 108 poz. 908 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami, o których mowa w art. 7 ust. 2. tej ustawy. Zatem kluczowe na gruncie rozstrzyganej sprawy było ustalenie, czy M. P. jest osobą niepełnosprawną o obniżonej sprawności ruchowej. Istotne znaczenie w omawianym zakresie ma również § 5 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. (Dz. U. z 2003 r., Nr 139, poz. 1328 ze zm.), zgodnie, z którym przy ocenie obniżonej sprawności ruchowej, o której mowa w art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, ze zm.), bierze się pod uwagę, czy niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu.

Biegli sądowi lekarze: ortopeda M. R. medycyny pracy K. G. w swych opiniach stwierdzili u odwołującego stan po leczeniu operacyjnym choroby D. obu rąk, hiperlipidemię oraz niedosłuch obustronny małego stopnia, przy czym wskazali oni, że po zaprotezowaniu ucha prawego słuch odwołującego jest wydolny społecznie. Biegli uznali, że odwołujący jest w dość dobrym stanie zdrowia, z wydolnym układem krążenia, oddychania i narządu ruchu poza brakiem pełnego zgięcia w ręce prawej, a jego chód jest sprawny.

Sąd I instancji wskazał, że szczególnie istotne na gruncie tej sprawy, a co wychwycili i podkreślili również biegli, iż odwołujący manifestuje objawy chorobowe, aby za wszelką cenę uzyskać kartę parkingową, bowiem jak twierdzi - należy mu się taka karta.

Ponadto we wnioskach końcowych biegli nie stwierdzili naruszenia sprawności organizmu u odwołującego, który powodowałby umiarkowany stopień niezdolności do pracy, potwierdzając tym samym słuszność opinii Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności o zaliczeniu odwołującego do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

W opinii uzupełniającej biegli wskazali, że odwołujący kwalifikuje się do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe, przy czym podkreślili, że niepełnosprawność M. P. nie powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu.

Biegły ortopeda C. K. stwierdził, że odwołujący jest samodzielny i sprawny. Wprawdzie lekarz ten stwierdził u odwołującego, podobnie jak poprzedni specjaliści, chorobę D. obu rąk - stan po leczeniu operacyjnym, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa L-S bez upośledzenia ruchomości i ujemnymi objawami korzeniowymi, niedosłuch obustronny małego stopnia i dnę moczanową, które powodują niepełnosprawność badanego w stopniu lekkim, ale zdaniem biegłego schorzenia te nie dają podstawy do spełnienia przez odwołującego przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz § 5 ust. 2 Rozporządzenia Ministra

Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Nadto biegły wskazał, że odwołujący zgłasza dolegliwości wszystkich stawów kończyn górnych i dolnych oraz kręgosłupa, jednakże w badaniu przedmiotowym stwierdzono prawidłowe obrysy stawów kończyn górnych i dolnych, bez zniekształceń i bez upośledzenia ruchomości czynnej i biernej.

Biegły jednoznacznie wskazał, że funkcja kończyn górnych i dolnych zapewnia badanemu pełną sprawność i samodzielność w wykonywaniu czynności dnia codziennego. Szczególnie, że nawet w trakcie badania odwołujący poruszał się sprawnie, bez utykania, bez pomocy ortopedycznych, sprawnie wykonywał próbę chodzenia na palcach i piętach. Również kręgosłup badanego nie wykazywał odchyłeń od stanu prawidłowego, uciskowo był niebolesny, ruchomość była zachowana w dobrym zakresie, badaniem nie stwierdzono objawów podrażnienia korzeni nerwowych.

Biegły kategorycznie wskazał, że stwierdzone u odwołującego schorzenia narządu ruchu nie powodują upośledzenia funkcji motorycznej i w żadnym stopniu nie dają podstawy do przyznania karty parkingowej, która zarezerwowana jest dla osób mających istotną dysfunkcję narządu ruchu.

Sąd I instancji oparł swe ustalenia na opiniach biegłych sądowych z uwagi na fakt, iż wyżej zasygnalizowane kwestie w ocenie Sądu wymagały wiedzy fachowej i wiadomości specjalnych. Sąd miał na uwadze okoliczność, że w trakcie badania odwołujący poruszał się sprawnie, bez utykania, bez pomocy ortopedycznych, sprawnie wykonywał próbę chodzenia na palcach i piętach. Zwrócił ponadto uwagę, że odwołujący na rozprawy również przychodził samodzielnie i sposób jego poruszania nie wskazywał na jakiegokolwiek trudności, co potwierdzają tylko opinie biegłych w tym zakresie. W konsekwencji Sąd I instancji uznał, że odwołujący nie spełnia przesłanek do uzyskania karty parkingowej.

Apelację od wyroku wniósł M. P.. Zarzucił wyrokowi naruszenie prawa, wskazał, iż występuje sprzeczność opinii biegłych lekarzy M. R., K. G. i C. K.. Zdaniem jego niedopuszczalna była odmowa dopuszczenia dowodu z kolejnego biegłego lekarza. Ponadto apelujący podniósł, iż samo posiadanie w orzeczeniu o niepełnosprawności symbolu niepełnosprawności 05-R powoduje przyznanie karty parkingowej.

W uzasadnieniu apelacji podniósł, że lekarze, biegli sądowi w dniu 16.07.2011 r. nie zajęli żadnego stanowiska co do jego odwołania od decyzji wydanej przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.. W wydanej opinii, wywiadzie podali, że w odwołaniu ubiega się o podwyższenie stopnia niesprawności, co jest nie prawdą, gdyż odwołanie dotyczyło postanowienia w zakresie punktu 9 wydanego orzeczenia. Zarzucił sądowi, że przyjął za prawdziwe twierdzenia biegłych, że w wywiadzie manifestuje on objawy chorobowe, aby za wszelką cenę uzyskać kartę parkingową pomimo tego, że tłumaczył na rozprawie, czym spowodowany jest ten zapis, a mianowicie na zwrócenie uwagi biegłym, że nie zapoznali się wcześniej z jego aktami sprawy i zarzucił biegłym spóźniałstwo na badania, gdyż czas badania wyznaczony był na wezwaniu na godz.9.00, a przybyli na godz.12.00, przyjmując pacjentów dopiero o godz.13.00 Stwierdził, że w opinii uzupełniającej z dnia 24 listopada 2011r. w diagnozie znalazł się zapis choroby zwyrodnieniowej stawów, czego nie było w poprzedniej tj. 16.07.2011 r. pomimo tego, że zgłaszał w wywiadzie. Nadto podniósł, że w opinii wydanej przez biegłego z dnia 28.01.2012r. brak jest w rozpoznaniu choroby zwyrodnieniowej stawów, co jest główną przyczyną utrudniającą w poruszaniu się, ograniczająca sprawność ruchową. M. P. podniósł, że nadal jest objęty leczeniem wszystkich stawów oraz ma zabiegi rehabilitacyjne.

W odpowiedzi na apelację Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. wniósł o jej oddalenie. W uzasadnieniu poniósł, że Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. na podstawie dokumentacji medycznej, badania osoby zainteresowanej przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego oraz oceny sporządzonej przez pracownika socjalnego, ustalił, że stan zdrowia M. P. kwalifikuje go do zaliczenia do lekkiego stopnia niepełnosprawności, lecz nie stwierdził, iż spełnia przesłanki do uzyskania wskazania w punkcie 9 orzeczenia. Zaś w orzeczeniu o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności zawarcie wskazania obniżonej sprawności ruchowej uzależnione jest od okoliczności jej wystąpienia oraz zaliczenia osoby orzekanej do stopnia niepełnosprawności z przyczyny 05-R. Pierwsza z wymienionych przesłanek została spełniona, M. P. został zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe, według symbolu przyczyny niepełnosprawności 05-R.

Natomiast brak było okoliczności oraz przesłanek wskazujących na fakt, iż obniżona sprawność ruchowa powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu - o czym stanowi § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz.1328. ze zm.). Jak wynika z akt sprawy M. P. porusza się w sposób sprawny, bez utykania, bez pomocy ortopedycznych. Ponadto funkcja kończyn górnych i dolnych zapewnia zainteresowanemu pełną sprawność i samodzielność w wykonywaniu czynności dnia codziennego. Stwierdzone schorzenia narządu ruchu nie powodują upośledzenia funkcji motoryki i w żadnym stopniu nie dają podstaw przyznania wskazania w punkcie 9 orzeczenia, a tym samym uzyskanie karty parkingowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja M. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarżący nie zgadzał się z orzeczeniem Wojewódzkiego Zespołu ds. Niepełnosprawności w W. z dnia 10.01.2011r., w którym został zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe i mimo oznaczenia symbolu niepełnosprawności 05-R i 03-L nie przyznano mu uprawnień do karty parkingowej. Przedmiotem sporu w sprawie był zatem stopień nasilenia dolegliwości narządu ruchu odwołującego się, a w tej sytuacji konieczne było ustalenie, czy stopień nasilenia tych dolegliwości narządu ruchu oraz orzeczona względem niego niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu i przemieszczaniu w stopniu skutkującym przyznaniem karty parkingowej. Ocena w tym zakresie wymagała wiadomości specjalnych i w związku z tym zgodnie z art. 278 k.p.c. Sąd Rejonowy zobowiązany był do dopuszczenia dowodu z opinii biegłych sądowych, specjalistów z zakresu schorzeń występujących u M. P.. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z takich opinii, a oceniając je stwierdził, że stanowisko wyrażone przez biegłych jest przekonujące, w pełni uzasadnione i znajduje potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji medycznej.

W swojej apelacji M. P. nie zawarł żadnych argumentów, które mogłyby wzruszyć prawidłowość opinii biegłych sądowych, a w konsekwencji prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Podjął jedynie polemikę z treścią tych opinii, na których Sąd oparł swe orzeczenie. W tym miejscu podnieść jednak należy, że to, iż opinia biegłych nie jest korzystna dla odwołującego się, nie jest podstawą do negocjowania ustaleń i wniosków wynikających z tej opinii. Podnieść należy, że Sąd nie ma obowiązku prowadzenia tak długo postępowania dowodowego, aż strona uzyska korzystną dla siebie opinię. Sąd jest zobowiązany do powołania kolejnego biegłego tylko wówczas, gdy opinia budzi istotne i nie dające się usunąć wątpliwości, a w ocenie Sądu Okręgowego sytuacja taka nie miała miejsca w rozpoznawanej sprawie. Biegli jednoznacznie określili, że występujące u M. P. schorzenia narządu ruchu nie powodują upośledzenia funkcji motorycznej i w żadnym stopniu nie dają podstawy do przyznania karty parkingowej, która zarezerwowana jest dla osób mających istotną dysfunkcję narządu ruchu. Wbrew twierdzeniom odwołującej się, wydając taką opinię, biegli kompleksowo ocenili stan narząd ruchu M. P., gdyż w opinii biegłych znajdują stwierdzenia dotyczące stanu czynnościowego kończyn i kręgosłupa, a wydanie tej opinii poprzedzone było analizą całości dostępnej dokumentacji medycznej oraz badaniem odwołującego się. W tej sytuacji brak jest podstaw do kwestionowania miarodajności opinii biegłych dla oceny przyznania karty parkingowej.

Jednakowoż, mimo uznania, że Sąd Rejonowy wywiódł prawidłowe wnioski ze sporządzonych opinii, Sąd Okręgowy uznał za konieczne dopuszczenie dowodu z łącznej opinii biegłego reumatologa i ortopedy. Sąd II Instancji miał bowiem na uwadze to, że Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego reumatologa postanowieniem z dnia 12.01.2012r., jednakże dowód ten nie został przeprowadzony, a Sąd Rejonowy nie odniósł się do tego. Zdaniem Sądu Okręgowego stan zdrowia odwołującego winien być oceniony przez biegłego reumatologa i dlatego taki dowód dopuścił na etapie postępowania apelacyjnego. Dodatkowo Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego ortopedy, uznając, że miarodajna dla oceny stanu zdrowia odwołującego będzie opinia łączna sporządzona przez tych dwóch biegłych. Dlatego Sąd Okręgowy uzupełnił w tym zakresie materiał dowodowy.

Z opinii sporządzonej przez biegłego reumatologa B. L. i ortopędę G. K. wynika, że M. P. ma zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych, obustronne zwyrodnienie stawów kolanowych, dnę moczanową, hiperlipidemię i stan po leczeniu operacyjnym choroby D. obu dłoni.

Biegli po zbadaniu odwołującego i zapoznaniu się z całą dokumentacją dotyczącą jego stanu zdrowia, doszli do wniosku, że występujące u niego schorzenia nie powodują obniżenia jego sprawności ruchowej. Opisane schorzenia nie spełniają przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy prawo o ruchu drogowym.

W uzasadnieniu swej opinii podnieśli, że niewątpliwie odwołujący cierpi na schorzenia narządu ruchu, uzasadniające opiniowanie lekkiego stopnia niepełnosprawności. Jednakże zgodnie z przepisami lekki stopień niepełnosprawności daje możliwość przyznania karty parkingowej jedynie w przypadku schorzeń z grupy R i N. Podstawą wydawania opinii jest zawsze badanie przedmiotowe pacjenta. Badania dodatkowe mogą stanowić cenne uzupełnienie w zakresie oceny progresji zmian chorobowych i rokowania na przyszłość. W ocenie biegłych - badania przedmiotowe przeprowadzone przez wymienionych wyżej lekarzy nie wskazują na istotne ograniczenia funkcji narządu ruchu, w tym stawów kolanowych, biodrowych i kręgosłupa, które mogłyby mieć wpływ na zdolność do samodzielnego poruszania się i przemieszczania. Biegli podkreślili, że sam odwołujący we wniosku z dn. 8.12.2010r. podał, że porusza się samodzielnie. Zgodnie z dyspozycją paragrafu 5 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 15.07.2003r., przy ocenie obniżonej sprawności ruchowej, o której mowa w art. 6b ust. 3 pkt. 89 ustawy, bierze się pod uwagę, czy niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu i przemieszczaniu się. Uwzględniając całość dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach sądowych, biegli nie znaleźli podstaw do przyznania odwołującemu karty parkingowej.

Zdaniem Sądu Okręgowego opinia wydana przez biegłego reumatologa B. L. i ortopedę G. K. uzupełnia materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, powodując, iż możliwa była pełna ocena stanu zdrowia odwołującego w kontekście jego uprawnień do karty parkingowej. Opinia ta jest zbieżna z opiniami sporządzonymi na etapie postępowania przez Sądem I instancji. Biegli dokonali dokładnej analizy stanu zdrowia odwołującego na podstawie dokumentacji z leczenia, jak i bezpośredniego badania, co pozwala na uznanie, że ich wnioski, są prawidłowe. Stanowisko biegłych jest przekonywujące i oparte na całości dokumentacji medycznej, a subiektywne przekonanie odwołującego się o przysługującym mu prawie do karty parkingowej nie znalazło potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżony wyrok oparty został na niewadliwych ustaleniach faktycznych i w pełni odpowiada prawu, a apelacja M. P. sprowadza się wyłącznie do polemiki z opiniami biegłych i dokonanymi na jej podstawie ustaleniami Sądu I instancji, przy czym oparta jest ona wyłącznie na przeświadczeniu apelującego o konieczności posiadania karty parkingowej. Zgodnie z §5 ust.2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz.1328. ze zm.) – przy ocenie obniżonej sprawności ruchowej, o której mowa w art.6b ust.3 pkt 9 ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, bierze się pod uwagę, czy niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu. Tymczasem materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie potwierdza, by M. P. miał ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu, w stopniu uzasadniającym przyznanie mu karty parkingowej. Tym samym nie spełnił on warunków, o których mowa w art.8 ust.1 ustawy o ruchu drogowym.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację M. P..